

Súd: Krajský súd Banská Bystrica
Spisová značka: 17Co/366/2017
Identifikačné číslo súdneho spisu: 6717202964
Dátum vydania rozhodnutia: 24. 10. 2018
Meno a priezvisko sudcu, VSÚ: Mgr. Dušan Ďurian
ECLI: ECLI:SK:KSBB:2018:6717202964.1

Uznesenie

Krajský súd v Banskej Bystrici, ako súd odvolací, v senáte zloženom z predsedu senátu Mgr. Dušana Ďuriana a sudcov JUDr. Zity Nagypálovej a JUDr. Ľubomíra Šablu, ako členov senátu, v spore žalobkyne W. N., nar. XX.XX.XXXX, trvale bytom vo H., M. R. A. č. XXXX/X, zastúpenej Mgr. Natáliou Miľanovou, advokátkou so sídlom vo Zvolene, Strážska cesta č. 8325/53, proti žalovanému PROFÍ CREDIT Slovakia, s.r.o., IČO: 35792752, so sídlom v Bratislave, Pribinova č. 25, zastúpenému právny zástupcom Advokátska kancelária JUDr. Andrea Cviková, s. r. o., IČO: 47233516, so sídlom v Bratislave, Kubániho č. 16, o určenie neplatnosti zmluvy o revolvingovom úvere a o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, o odvolaní žalovaného proti rozsudku Okresného súdu Zvolen č.k. 10Csp/40/2017-78 zo dňa 24.07.2017, ako súdu prvej inštancie, takto

rozhodol:

Rozsudok súdu prvej inštancie a uznesenie súdu prvej inštancie č.k. 10Csp/40/2017-86 zo dňa 24.08.2017 **z r u š u j e** a v e c m u v r a c i a n a ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

odôvodnenie:

1. Stručný obsah napadnutého rozhodnutia (§ 393 ods. 2 prvá veta prvá rubrika Civilného sporového poriadku; ďalej len „C.s.p.“).

1.1 Napadnutým rozsudkom súd prvej inštancie určil, že zmluva o revolvingovom úvere č. 8500036387 zo dňa 10.12.2013 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná (prvý výrok), určil, že dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500036387 zo dňa 10.12.2013 uzatvorená medzi žalobkyňou a žalovaným je neplatná (druhý výrok) a žalobkyni priznal nárok na náhradu trov konania voči žalovanému v rozsahu 100 % (tretí výrok).

1.2 Súd prvej inštancie vychádzal zo skutkového stavu zisteného vykonaným dokazovaním, podľa ktorého žalobkyňa a žalovaný uzavreli zmluvu o revolvingovom úvere č. 8500036387 zo dňa 10.12.2013, predmetom ktorej bolo poskytnutie úveru v sume 810,- €, ktorý sa žalobkyňa zaviazala vrátiť žalovanému v 42 splátkach v sume 43,40 € mesačne s dojednanou úrokovou sadzbou vo výške 70,01 % ročne; medzi žalobkyňou a žalovaným bola uzavretá aj dohoda o zrážkach zo mzdy (iných príjmov) dlžníka č. 8500036387 zo dňa 10.12.2013, predmetom ktorej bolo právo žalovaného na zrážky zo mzdy žalobkyne v sume 43,40 € mesačne na zabezpečenie vrátenia úveru v sume 810,- € s príslušenstvom; priemerná ročná percentuálna miera nákladov v čase uzavretia spornej zmluvy pri porovnateľných úveroch do 1.500,- € predstavovala 45,94 %; priemerné úrokové miery spotrebiteľských úverov v čase uzavretia spornej zmluvy predstavovali 11,02 %; Okresný súd Zvolen v konaní pod sp. zn. 6Csp/64/2017 rozhoduje o žalobe žalobkyne proti žalovanému na zrušenie rozhodcovského rozsudku sp. zn. RK-PC-503/15-MK zo dňa 05.01.2016 vydaného JUDr. Michalom Kováčom rozhodcom Stáleho rozhodcovského súdu Victoria Arbitr so sídlom v Žiline, ktorým bolo rozhodnuté o žalobe žalovaného voči žalobkyni, ktorej bola uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 1.202,10 € s príslušenstvom a zmluvnou pokutou na základe toho, že riadne neplnila svoje záväzky z uzavretej zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500036387 zo dňa 10.12.2013, keď konanie nebolo právoplatne skončené; v konaní vedenom pred Okresným

súdom Zvolen pod sp. zn. 13Er/270/2016 sa vedie na návrh žalovaného exekúcia proti žalobkyni ako povinnej, kde exekučným titulom je predmetný rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-PC-503/15-MK zo dňa 05.01.2016, pričom dňa 24.01.2017 vydal súd exekútorovi poverenie na vykonanie exekúcie a žalobkyňa podala námietky proti exekúcii a návrh na odklad exekúcie.

1.3 Podľa právneho posúdenia veci zo strany súdu prvej inštancie je žaloba žalobkyne dôvodná; súd prvej inštancie dospel k záveru, že žalobkyňa má naliehavý právny záujem na požadovanom určení neplatnosti spornej zmluvy o revolvingovom úvere ako aj spornej dohody o zrážkach zo mzdy; dohodu o úroku vo výške 70,01 % ročne v spornej zmluve vyhodnotil ako odporujúcu zákonu (§ 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka) ako aj priečiacu sa dobrým mravom a z týchto dôvodov za absolútne neplatnú; nakoľko dohodu o výške úroku nie je možné deliť, bolo nevyhnutné považovať za neplatné dojednanie o úroku v celosti; z dôvodu neplatnosti dohody o úroku nemá veriteľ (žalovaný) nárok na zaplatenie žiadneho úroku; nakoľko dojednanie o úroku je jedným z pojmových znakov zmluvy o úvere v zmysle § 497 Obchodného zákonníka, ktorú od ostatného obsahu zmluvy nemožno oddeliť, bezúročná zmluva o úvere je pojmovo vylúčená; zmluva o úvere nemôže byť bez dohody o úroku platne uzavretá a v prípade neplatnosti takejto dohody zmluva o úvere vo zvyšku nemôže obstáť a teda neplatnosť sa vzťahuje na celý právny úkon; z týchto dôvodov dospel súd prvej inštancie k záveru o neplatnosti spornej zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500036387 zo dňa 10.12.2013 v celosti a preto žalobe žalobkyne vyhovel a určil neplatnosť predmetnej zmluvy; nakoľko súd prvej inštancie dospel k záveru o neplatnosti spornej zmluvy, t.j. vyhovel žalobe žalobkyne v primárnom petite, o eventuálnom petite na určenie, že poskytnutý úver na základe spornej zmluvy je bezúročný a bez poplatkov už nerozhodoval; pritom však poukázal na to, že s prihliadnutím na charakter spornej zmluvy ako spotrebiteľského úveru by vzhľadom na neplatnosť dojednania o úroku bolo nutné považovať úver za bezúročný a bez poplatkov; súd prvej inštancie vyhovel aj žalobe o určenie neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy s odôvodnením, že nakoľko je neplatná sporná zmluva o úvere, nemohlo platne vzniknúť ani jej zabezpečenie vo forme dohody o zrážkach zo mzdy.

1.4 Súd prvej inštancie rozhodol s poukazom na ustanovenie § 137 písm. c) C.s.p., ďalej s poukazom na ustanovenia § 3 ods. 1, § 39, § 41, § 52 ods. 1, 2 a 4, § 53 ods. 1 prvá veta, § 53 ods. 5, § 53 ods. 6 a § 551 ods. 1, 2 a 3 Občianskeho zákonníka, ďalej s poukazom na ustanovenie § 3 ods. 3 zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa, ďalej s poukazom na ustanovenia § 1 ods. 2 prvá veta a § 9 ods. 2 písm. i) zákona č. 129/2010 Z. z. o spotrebiteľských úveroch a o iných úveroch a pôžičkách pre spotrebiteľov a o zmene a doplnení niektorých zákonov v znení neskorších predpisov a nakoniec s poukazom na ustanovenie § 497 Obchodného zákonníka; o trovách konania rozhodol podľa § 255 ods. 1 a § 262 ods. 1 C.s.p. a plne úspešnej žalobkyni priznal proti žalovanému plnú náhradu trov konania.

2. Podstatné zhrnutie skutkových tvrdení a právnych argumentov strán v odvolacom konaní (§ 393 ods. 2 prvá veta druhá rubrika C.s.p.).

2.1 Proti rozsudku súdu prvej inštancie podal žalovaný prostredníctvom svojho právneho zástupcu včas odvolanie zo dňa 31.08.2017 (č.l. 88-91 spisu). Rozsudok súdu prvej inštancie napadol v celom rozsahu; vyjadril názor, že súd prvej inštancie nesprávnym procesným postupom porušil jeho právo na spravodlivý proces (§ 365 ods. 1 písm. b/ C.s.p.), konanie má inú vadu, ktorá mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 365 ods. 1 písm. d/ C.s.p.) a rozhodnutie súdu prvej inštancie vychádza z nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 365 ods. 1 písm. h/ C.s.p.); v prvom rade namietal, že súd prvej inštancie prejednal žalobu žalobkyne, ktorá je neprípustná, pretože žalobkyňa sa nedomáhala určenia práva (§ 137 písm. c/ C.s.p.) a žiadny osobitný zákon žalobu o určenie právnej skutočnosti, ktorá je predmetom konania, neupravuje (§ 137 písm. d/ C.s.p.); nesúhlasil ani s právnym posúdením veci zo strany súdu prvej inštancie ohľadne neplatnosti spornej zmluvy o úvere, keď argumentoval, že súd prvej inštancie mal aplikovať ustanovenie § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka a priznať mu aspoň obvyklé úroky; absencia dohody o úrokoch v zmluve o úvere alebo jej neplatnosť nespôsobuje neplatnosť celej zmluvy o úvere; súd prvej inštancie nesprávne aplikoval aj ustanovenie § 53 ods. 6 Občianskeho zákonníka, pretože priemerná úroková sadzba bánk nie je totožná s odplátou obvykle požadovanou na finančnom trhu (pojem predmetného ustanovenia), čo súd prvej inštancie neskúmal; na základe uvedeného navrhol zmenu rozsudku v zmysle zamietnutia žaloby alebo, aby odvolací súd rozsudok súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie.

2.2 Žalobkyňa vo vyjadrení zo dňa 29.09.2017 (č.l. 99-100 spisu) k odvolaniu žalovaného prostredníctvom svojej právnej zástupkyne uviedla, že sa v plnom rozsahu stotožňuje s rozsudkom súdu prvej inštancie a s jeho odôvodnením; argumentovala, že naliehavý právny záujem na požadovanom určení vyplýva z jej postavenia ako spotrebiteľa a z jej práva na ochranu pred neprijateľnými podmienkami v spotrebiteľských zmluvách; ustanovenie § 137 C.s.p. obsahuje len demonštratívny výpočet druhov žalôb; vyjadrila názor, že ustanovenie § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka nemá prednosť pred Občianskym zákonníkom, ktorý sa prednostne aplikuje na spotrebiteľské vzťahy; poukázala na to, že zmluva o úvere nemôže obstať bez dojednaní o úroku; poukázala aj na to, že má naliehavý právny záujem aj na určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, pretože bez takého určení by sa jej právne postavenie stalo neisté a bolo by ohrozené jej právo na disponovanie so svojou mzdou; na základe uvedeného navrhla potvrdenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie.

2.3 Vyjadrenie žalobkyne doručil súd prvej inštancie právnomu zástupcovi žalovaného do vlastných rúk dňa 06.11.2017 prostredníctvom pošty (č.l. 105 spisu) s výzvou na vyjadrenie, na ktorú žalovaný žiadnym spôsobom nereagoval.

3. Dôkazy vykonané v odvolacom konaní a ich vyhodnotenie (§ 393 ods. 2 prvá veta tretia rubrika C.s.p.).

3.1 V prejednávanom spore nevykonal odvolací súd žiadne dôkazy a bol viazaný skutkovým stavom tak, ako ho zistil súd prvej inštancie (§ 383 C.s.p.).

4. Zistený skutkový stav a právne posúdenie veci s prípadným odkazom na ustálenú rozhodovaciu prax (§ 393 ods. 2 prvá veta štvrtá rubrika C.s.p.).

4.1 Krajský súd, funkčne príslušný na rozhodnutie o odvolaní podľa § 34 C.s.p., preskúmal vec bez potreby nariadenia odvolacieho pojednávania podľa § 385 ods. 1 C.s.p. len v rozsahu odvolania podľa § 379 C.s.p. a z dôvodov vymedzených v odvolaní podľa § 380 ods. 1 C.s.p. a rozsudok súdu prvej inštancie podľa § 389 ods. 1 písm. a) C.s.p. zrušil a podľa § 391 ods. 1 C.s.p. mu vec vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie; ako závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.) zrušil odvolací súd aj uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 24.08.2017 o poplatkovej povinnosti žalovaného v súvislosti s prechodom poplatkovej povinnosti, keď záveru o závislosti výroku nebránila skutočnosť, že tento výrok bol obsiahnutý v osobitnom rozhodnutí (R 73/2004).

4.2 Podľa § 389 ods. 1 písm. a) C.s.p., odvolací súd rozhodnutie súdu prvej inštancie zruší, len ak neboli splnené procesné podmienky.

4.3 Podľa § 391 ods. 1 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie, môže podľa povahy veci vrátiť vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, prerušiť konanie, schváliť zmier, zastaviť konanie alebo postúpiť vec orgánu, do ktorého právomoci vec patrí.

4.4 Odvolací súd preskúmal všetky podstatné odvolacie námietky ako aj predchádzajúce konanie spolu s napadnutým rozsudkom súdu prvej inštancie a dospel k záveru, že sú splnené zákonné podmienky na zrušenie napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie ako aj uznesenia súdu prvej inštancie o poplatkovej povinnosti žalovaného. Z dôvodu, že odvolací súd je rozsahom a dôvodmi odvolania viazaný (§ 379 C.s.p.; § 380 C.s.p.), pri posudzovaní veci sa zaoberal len námietkami uvedenými v odvolaní a procesným postupom súdu prvej inštancie, ktorý predchádzal vydaniu napadnutého rozsudku z hľadiska, či došlo k vadám, ktoré sa týkajú procesných podmienok (§ 380 ods. 2 C.s.p.).

4.5 Odvolanie žalovaného je dôvodné. Preskúmaním napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie, podaného odvolania a ostatného obsahu spisu dospel odvolací súd k záveru, že súd prvej inštancie nevenoval dostatočne pozornosť skúmaniu, či sú splnené procesné podmienky na prejednanie a rozhodnutie sporu; z obsahu spisu vyplýva, že na základe žaloby žalovaného bol v rozhodcovskom konaní vydaný rozhodcovský rozsudok sp. zn. RK-PC-503/15-MK zo dňa 05.01.2016, ktorým bola žalobkyňi uložená povinnosť zaplatiť žalovanému sumu 1.202,10 € s príslušenstvom a zmluvnou pokutou na základe spornej zmluvy o revolvingovom úvere č. 8500036387 zo dňa 10.12.2013; z uvedeného vyplýva, že predmetným rozhodcovským rozsudkom bola žalobkyňi uložená povinnosť na základe spornej zmluvy (jej porušenia), ktorej neplatnosti, resp. určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov, sa v prejednávanom spore domáha žalobkyňa; súd prvej inštancie nedostatočne zohľadnil

skutočnosť, že rozhodcovský rozsudok na plnenie tvorí prekážku pre opätovné posúdenie platnosti spornej zmluvy, resp. opätovné posúdenie, či je úver bezúročný a bez poplatkov (rozhodcovský súd pred vyhovením žalobe v rozhodcovskom konaní musel nevyhnutne posúdiť platnosť spornej zmluvy, resp. či nie sú splnené podmienky pre záver, že úver je bezúročný a bez poplatkov, preto po nadobudnutí právoplatnosti rozhodcovského rozsudku nemôžu byť tieto otázky bez ďalšieho posudzované opätovne v žiadnom inom konaní); prejednať a rozhodnúť spor by mohol súd prvej inštancie len za predpokladu, že by prejudiciálne dospel k záveru, že predmetný rozhodcovský rozsudok bol vydaný proti žalobkyni ako spotrebiteľovi bez adekvátne založenej právomoci rozhodcovského súdu z dôvodu neplatnej rozhodcovskej zmluvy, resp. rozhodcovskej doložky; v odôvodnení napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie však takáto úvaha absentuje, preto bol súd prvej inštancie vo vzťahu k prejednávánemu sporu povinný predmetný rozhodcovský rozsudok rešpektovať a v zmysle § 41 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov s ním nakladať ako s právoplatným rozsudkom súdu; právomoc rozhodcovského súdu nemohol v tomto zmysle posúdiť ani odvolací súd, pretože v spise absentuje rozhodcovská zmluva uzavretá medzi žalobkyňou a žalovaným; súd prvej inštancie sa obmedzil len na konštatovanie, že v súčasnosti medzi žalobkyňou a žalovaným pod sp. zn. 6Csp/64/2017 prebieha spor o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku a súčasne pod sp. zn. 13Er/270/2016 je proti žalobkyni vedená exekúcia na podklade predmetného rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu; z obsahu spisu sa javí, že predmetný rozhodcovský rozsudok nadobudol právoplatnosť, pretože žaloba o jeho zrušenie nebola podaná v zákonnej trojmesečnej lehote od doručenia rozsudku (§ 46 ods. 1 a 2 zákona č. 335/2014 Z. z.), ale až v priebehu exekúcie (§ 46 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z.); v zmysle § 46 ods. 2 zákona č. 335/2014 Z. z. síce rozhodcovský rozsudok nenadobudne právoplatnosť pred rozhodnutím o žalobe na zrušenie rozhodcovského rozsudku, tento dôsledok sa však vzťahuje len na žalobu podanú v zákonnej trojmesečnej lehote od doručenia rozhodcovského rozsudku, nie aj na žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku podanú v priebehu exekúcie v lehote na podanie námietok proti exekúcii (§ 48 ods. 2 Exekučného poriadku v znení účinnom 31.03.2017), kedy rozhodcovský rozsudok po podaní žaloby nestratil skôr nadobudnutú právoplatnosť a spotrebiteľ bol v rámci exekúcie oprávnený podať návrh na odklad exekúcie (§ 56 ods. 5 Exekučného poriadku v znení účinnom do 31.03.2017); súd prvej inštancie tieto skutočnosti pri rozhodovaní žiadnym spôsobom nezohľadnil; v dôsledku nedostatočného skúmania procesných podmienok dospel súd prvej inštancie k nesprávnemu záveru o dôvodnosti žaloby a tento nedostatok nie je predovšetkým vzhľadom na prebiehajúce konanie o zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku účelne napraviť v odvolacom konaní; súd prvej inštancie bol pritom oprávnený aj bez návrhu vykonať dôkazy na zistenie, či sú splnené procesné podmienky (§ 185 ods. 3 C.s.p.); na základe uvedeného dospel odvolací súd k záveru, že napadnutý rozsudok súdu prvej inštancie je nevyhnutné zrušiť (§ 389 ods. 1 písm. a/ C.s.p.) a vec mu vrátiť na ďalšie konanie a nové rozhodnutie (§ 391 ods. 1 C.s.p.). Odvolací súd zrušil napadnutý rozsudok aj vo vzťahu k výroku o určení neplatnosti dohody o zrážkach zo mzdy, pretože k záveru o jej neplatnosti dospel súd prvej inštancie len na základe toho, že dospel k záveru o neplatnosti hlavnej zmluvy o úvere, ktoré právne posúdenie je vzhľadom na vyššie uvedené zatiaľ predčasné.

5. Podstatné vyjadrenia strán prednesené v konaní na súde prvej inštancie, s ktorými sa v odôvodnení rozhodnutia nevysporiadal súd prvej inštancie (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 prvá veta C.s.p.).

5.1 V prejednávacom spore odvolací súd v odôvodnení napadnutého rozhodnutia súdu prvej inštancie ani v obsahu spisu neidentifikoval žiadne podstatné vyjadrenia strán, s ktorými by sa súd prvej inštancie nevysporiadal.

6. Podstatné tvrdenia strán uvedené v odvolaní (§ 393 ods. 2 prvá veta piata rubrika C.s.p. v spojení s § 387 ods. 3 druhá veta C.s.p.).

6.1 Žalovaný podané odvolanie ťažiskovo odôvodnil inými odvolacími dôvodmi ako nesplnením procesných podmienok (§ 365 ods. 1 písm. a/ C.s.p.); na vady, ktoré sa týkajú procesných podmienok, však odvolací súd prihliadne, aj keď neboli v odvolacích dôvodoch uplatnené (§ 380 ods. 2 C.s.p.); odvolací súd napadnutý rozsudok zrušil z dôvodu nedostatočného skúmania procesných podmienok zo strany súdu prvej inštancie; z hľadiska hospodárnosti konania nebolo podľa odvolacieho súdu potrebné zaoberať sa dôvodnosťou uplatnenia ostatných odvolacích dôvodov zo strany žalovaného.

7. Na základe uvedeného odvolací súd napadnuté rozhodnutie súdu prvej inštancie zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie. Odvolací súd zrušil aj závislý výrok napadnutého rozsudku o trovách konania (§ 379 písm. a/ C.s.p.); rovnako ako závislý výrok (§ 379 písm. a/ C.s.p.) zrušil odvolací súd aj uznesenie súdu prvej inštancie zo dňa 24.08.2017 o poplatkovej povinnosti žalovaného; závislým výrokom môže byť nielen odvolaním nedotknutý výrok tvoriaci súčasť napadnutého rozhodnutia, ale aj výrok, ktorý je obsahom iného (samostatného) rozhodnutia v danej veci (pozri rozsudok Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. MCdo/262/02 zo dňa 18.12.2002 uverejnený v zbierke rozhodnutí pod č. R 73/2004); v prípade závislosti výrokov môže odvolací súd prejednať aj závislý výrok bez toho, aby bol odvolateľom napadnutý, kedy sa účinky odvolania vzťahujú aj na tento nenapadnutý, ale závislý výrok; závislosť výrokov od seba závisí od konkrétneho právneho vzťahu; o závislosti možno hovoriť vtedy, ak medzi výrokmi existuje istý vzťah prejudiciality; vydanie uznesenia o poplatkovej povinnosti žalovaného z dôvodu prechodu poplatkovej povinnosti v dôsledku oslobodenia žalobkyne od súdnych poplatkov zo zákona v súvislosti s výsledkom konania je jednostranne závislé od existencie rozhodnutia vo veci samej; zrušením napadnutého rozsudku súdu prvej inštancie uznesenie o poplatkovej povinnosti žalovaného ako závislé rozhodnutie (výrok) stratilo svoj podklad; preto odvolací súd rozhodol aj o zrušení predmetného uznesenia súdu prvej inštancie. Ak bolo rozhodnutie zrušené a ak bola vec vrátená na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, súd prvej inštancie je viazaný právnym názorom odvolacieho súdu (§ 391 ods. 2 C.s.p.).

7.1 Podľa § 391 ods. 3 C.s.p., ak odvolací súd zruší rozhodnutie súdu prvej inštancie a vráti mu vec na ďalšie konanie a nové rozhodnutie, je povinný v odôvodnení rozhodnutia uviesť aj to, ako má súd prvej inštancie vo veci ďalej postupovať.

7.2 Pre účely ďalšieho konania považuje odvolací súd za potrebné v prvom rade zdôrazniť, že súd prvej inštancie nemôže opomenúť existenciu právoplatného rozhodcovského rozsudku sp. zn. RK-PC-503/15-MK zo dňa 05.01.2016; z dôvodu existencie právoplatného rozhodcovského rozsudku na plnenie je záver súdu prvej inštancie o dôvodnosti žaloby žalobkyne na určenie neplatnosti spornej zmluvy o úvere, na základe porušenia ktorej bol vydaný aj predmetný rozhodcovský rozsudok, bez ďalšieho predčasný; súd prvej inštancie napriek spotrebiteľskému charakteru prejednávanej sporu (ako aj spotrebiteľského rozhodcovského konania) žiadnym spôsobom prejudiciálne neskúmal, či predmetný rozhodcovský rozsudok predstavuje materiálne vykonateľný exekučný titul vydaný rozhodcovským súdom, ktorého právomoc na prejednanie a rozhodnutie uvedenej rozhodcovskej veci žalobkyne a žalovaného bola založená na základe platnej rozhodcovskej zmluvy; súdna prax (po prekonaní názoru vyjadrenom v uznesení Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 4MCdo/8/2012 zo dňa 26.02.2013, podľa ktorého oprávnenie posudzovať splnenie náležitostí exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok prináleží výlučne exekučnému súdu v exekučnom konaní a to nižšie citovaným rozhodnutím uverejneným v zbierke rozhodnutí) dospela nakoniec k záveru, že k skúmaniu právomoci rozhodcovského súdu v tomto smere môže súd pristúpiť nielen v exekučnom konaní, ale prejudiciálne aj v civilnom sporovom konaní (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3Cdo/27/2011 zo dňa 29.01.2015 uverejnené v Zbierke stanovísk najvyššieho súdu a rozhodnutí súdov Slovenskej republiky č. 6/2015 ako R 77/2015, ale aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 2Cdo/458/2014 zo dňa 27.08.2015 a tento prístup nepovažoval za svojvoľný a arbitrárny ani ústavný súd, keď k tomu pozri uznesenie Ústavného súdu Slovenskej republiky sp. zn. I.ÚS/25/2014 zo dňa 22.01.2014; k charakteru rozhodcovského rozsudku vydaného rozhodcom bez právomoci pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu Českej republiky sp. zn. 23Cdo/4460/2014 zo dňa 30.09.2015), keď ku skúmaniu danosti právomoci rozhodcovského súdu v tomto smere môže súd v spotrebiteľskej veci pristúpiť aj bez návrhu (porovnaj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 6Cdo/1/2012 zo dňa 21.03.2012); bez prejudiciálneho posúdenia uvedených skutočností predstavuje predmetný rozhodcovský rozsudok vo vzťahu k prejednávanej sporu prekážku právoplatne rozhodnutej veci (res iudicata); rozhodcovský rozsudok ani rozhodcovská zmluva pritom nie sú zatiaľ súčasťou procesného spisu a neboli ani vykonané ako dôkaz.

7.3 Na základe uvedeného (bod 7.2 odôvodnenia) je súd prvej inštancie oprávnený prejudiciálne skúmať platnosť rozhodcovskej zmluvy, ktorou mala byť založená právomoc rozhodcovského súdu, ktorý vydal predmetný rozhodcovský rozsudok a len v prípade, že dospeje k záveru o jej neplatnosti (za splnenia ďalších nižšie uvedených podmienok) môže vecne posúdiť dôvodnosť žaloby žalobkyne; zo spisu sp. zn. 6Csp/64/2017 vyplýva, že medzi žalobkyňou a žalovaným mala byť uzavretá rozhodcovská zmluva č. 8500036387 zo dňa 10.12.2013; aj keď predmetná rozhodcovská zmluva nie je súčasťou

spisu a odvolací súd nemôže posúdiť jej obsah; zo svojej činnosti (§ 186 ods. 1 C.s.p.) je však odvolaciemu súdu známe, že rozhodcovské zmluvy uzavierané žalovaným s jednotlivými spotrebiteľmi v uvedenom období sú zvyčajne uzavreté na samostatnom liste podpísanom obidvomi stranami; v týchto prípadoch z obsahu rozhodcovskej zmluvy vyplýva, že „jej uzavretie nie je podmienkou uzavretia a vykonávania zmluvy o revolvingovom úvere a navrhovateľ nie je povinný prijať návrh tejto rozhodcovskej zmluvy, pričom žalobca vyhlásil, že zo strany žalovaného bol o tejto skutočnosti jasne a zrozumiteľne informovaný“ (článok 2 zmluvy); obsahom rozhodcovskej zmluvy býva aj poučenie spotrebiteľa o tom, že „dôsledkom uzavretia tejto rozhodcovskej zmluvy je možnosť riešenia sporov vyplývajúcich alebo súvisiacich s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere, ktorú žalobca a žalovaný uzatvorila, v rozhodcovskom konaní s tým, že spory môžu byť riešené aj v súdnom konaní, keď výber jednej z alternatív riešenia sporov spočíva na žalobcovi“ (článok 3 zmluvy) ako aj to, že „akékoľvek spory, nezrovnalosti alebo nároky vyplývajúce alebo súvisiace s ustanoveniami zmluvy o revolvingovom úvere, s porušením, ukončením či neplatnosťou zmluvy o revolvingovom úvere budú riešené cestou príslušného súdu v súdnom konaní alebo v rozhodcovskom konaní, keď výber jedného z dvoch rozhodcovských súdov spočíva na žalobcovi“ (článok 4 a 2 zmluvy); obsahom rozhodcovskej zmluvy býva aj dohoda o práve spotrebiteľa „odstúpiť“ od rozhodcovskej zmluvy aj bez uvedenia dôvodu do 14 kalendárnych dní od jej uzavretia s tým, že oznámenie o odstúpení od zmluvy je povinný vykonať v písomnej forme a lehota na odstúpenie od zmluvy sa považuje za dodržanú, ak je oznámenie o odstúpení od zmluvy zaslané na adresu sídla odporcu najneskôr v posledný deň lehoty“ (článok 7 zmluvy); v prípade, že aj konkrétna rozhodcovská zmluva zo dňa 10.12.2013 bude mať totožný obsah, nemožno ju podľa odvolacieho súdu považovať za neplatnú ako neprijateľnú podmienku v spotrebiteľskej zmluve, pretože v takomto prípade by bola individuálne dojednaná, nakoľko aj keď jej znenie pripravil žalovaný ako dodávateľ, žalobkyňa ako spotrebiteľ mala možnosť rozhodcovskú zmluvu neuzavrieť bez vplyvu na hlavný záväzok (zmluvu o revolvingovom úvere), znenie rozhodcovskej zmluvy by nevylučovalo riešenie sporov aj pred všeobecným súdom, navyše by mala žalobkyňa ako spotrebiteľ možnosť po jej uzavretí od nej aj bez uvedenia dôvodu odstúpiť; žalobkyni ako spotrebiteľovi by nebolo možné v tomto smere poskytnúť ochranu, pretože ak uvedenej rozhodcovskej zmluve nevenovala pozornosť pred jej uzavretím ani po ňom, nemožno jej prístup hodnotiť inak ako ľahkomyselný, ktorému nemožno poskytnúť ochranu bez ohľadu na skutočnosť, že v predmetnom právnom vzťahu vystupovala v pozícii spotrebiteľa (pozri aj uznesenie Najvyššieho súdu Slovenskej republiky sp. zn. 3MCdo/14/2011 zo dňa 22.11.2012); pre úplnosť je potrebné uviesť, že zákonom č. 335/2014 Z. z. o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov bolo s účinnosťou od 01.01.2015 do právneho poriadku Slovenskej republiky zakotvené spotrebiteľské rozhodcovské konanie; účelom zákona bolo podľa dôvodovej správy k tomuto zákonu „vytvoriť osobitný druh mimosúdneho riešenia sporov blízky rozhodcovskému konaniu, ktorý umožní riešiť spotrebiteľské spory pri zachovaní garancie ochrany práv spotrebiteľa“; potreba samostatnej právnej úpravy spotrebiteľského rozhodcovského konania „vyplynula zo súčasného nelichotivého stavu a skutočnosti, že za posledné obdobie expandoval výskyt negatívnych skúseností s činnosťou rozhodcovských súdov v spotrebiteľských sporoch a z potreby zosúladenia vnútroštátneho právneho poriadku s právnymi aktmi Európskej únie v tejto oblasti“; jedným zo základných pilierov novej právnej úpravy rozhodcovského konania v spotrebiteľských veciach bolo podľa dôvodovej správy „vymedzenie spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy“; v tomto smere podľa ustanovenia § 3 ods. 2 prvá veta, ods. 4, ods. 5 a ods. 6 prvá a druhá veta zákona č. 335/2014 o spotrebiteľskom rozhodcovskom konaní a o zmene a doplnení niektorých zákonov účinného od 01.01.2015, spotrebiteľská rozhodcovská zmluva musí byť písomná, obsahovo a formálne oddelená od spotrebiteľskej zmluvy a nesmie obsahovať dojednania, ktoré nesúvisia so spotrebiteľským rozhodcovským konaním; spotrebiteľská rozhodcovská zmluva nesmie obsahovať dohodu o osobe konkrétneho rozhodcu; uzavretím spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy nesmie byť podmienené uzavretie spotrebiteľskej zmluvy; spotrebiteľská rozhodcovská zmluva neobmedzuje právo spotrebiteľa obrátiť sa na súd; spotrebiteľ sa napriek uzavretej spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluve môže domáhať svojho práva podaním žaloby na súd a dodávateľ ani jeho právny nástupca sa nemôžu účinne dovolávať nedostatku právomoci súdu podľa osobitného predpisu, ibaže vo veci už skôr začalo spotrebiteľské rozhodcovské konanie; na tento účel je spotrebiteľské rozhodcovské konanie začaté okamihom doručenia návrhu na začatie spotrebiteľského rozhodcovského konania spotrebiteľovi; z uvedeného vyplýva, že rozhodcovská zmluva z obsahom uvedeným vyššie by spĺňala základné náležitosti spotrebiteľskej rozhodcovskej zmluvy (predovšetkým písomná forma; obsahové a formálne oddelenie od rozhodcovskej zmluvy; absencia dohody o osobe konkrétneho rozhodcu; nepodmienenosť vo vzťahu k spotrebiteľskej zmluve a absencie obmedzenia práva spotrebiteľa obrátiť sa na súd), ktorá bola do právneho poriadku zavedená práve za účelom zvýšenej ochrany spotrebiteľa, keď

rozhodcovská zmluva navyše zakotvuje aj možnosť odstúpiť od nej v dohodnutej lehote; aj z týchto podporných dôvodov by nebolo možné rozhodcovskú zmluvu vyhodnotiť ako neplatnú; nič na tom nemení skutočnosť, že podľa § 73 ods. 3 zákona č. 335/2014 Z. z., rozhodcovská zmluva uzavretá pred 1. januárom 2015 sa spravuje predpismi účinnými v čase jej uzavretia (t.j. z hľadiska prejednávaneho sporu najmä ustanoveniami § 3, § 4 a § 5 zákona č. 244/2002 Z. z. o rozhodcovskom konaní v znení účinnom do 31.12.2014).

7.4 Pre účely ďalšieho konania je významná aj samotná skutočnosť, že na Okresnom súde Zvolen pod sp. zn. 6Csp/64/2017 prebieha osobitné konanie o žalobe žalobkyne na zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku, ktoré nie je právoplatne skončené; podľa zistenia odvolacieho súdu okresný súd žalobu žalobkyne zamietol rozsudkom č.k. 6Csp/64/2017-63 zo dňa 11.01.2018 z dôvodu zmeškania lehoty na podanie žaloby, keď Krajský súd v Banskej Bystrici ako súd odvolací uznesením č.k. 43CoR/6/2018-89 zo dňa 12.09.2018 rozsudok okresného súdu zrušil a vec mu vrátil na ďalšie konanie a nové rozhodnutie v podstate z procesných dôvodov, keď mu v ďalšom konaní uložil vykonať najskôr dokazovanie za účelom zistenia, či žalobkyňa podala žalobu o zrušenie rozhodcovského rozsudku v zákonnej lehote; v ďalšom konaní teda môže súd prvej inštancie sám najskôr prejudiciálne posúdiť platnosť rozhodcovskej zmluvy zo dňa 10.12.2013 s dosahom pre záver o existencii právomoci rozhodcovského súdu na vydanie predmetného rozhodcovského rozsudku; ak však dospeje k záveru o platnosti uvedenej rozhodcovskej zmluvy, iné dôvody, ktoré by inak mohli byť dôvodom na zrušenie predmetného rozhodcovského rozsudku nemôže súd prvej inštancie v tomto spore skúmať, ale môže ich posudzovať výlučne súd v konaní o žalobe o zrušenie rozhodcovského rozsudku (§ 45 ods. 1 zákona č. 335/2014 Z. z.); z tohto dôvodu sa v tomto prípade vhodnejšie javí prerušenie konania do právoplatného skončenia konania o zrušení rozhodcovského rozsudku (§ 164 C.s.p.).

7.5 Pre úplnosť odvolací súd udáva, že spor strán ohľadne prípustnosti žaloby o určenie neplatnosti zmluvy o spotrebiteľskom úvere (§ 137 písm. d/ C.s.p.), resp. danosti naliehavého právneho záujmu na určení, že úver je bezúročný a bez poplatkov (§ 137 písm. c/ C.s.p.) odstránil zákonodarca (§ 11 ods. 4 zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom od 01.01.2018); táto zmena právnej úpravy sa však nevzťahuje na dohodu o zrážkach zo mzdy, kde prípustnosť žaloby v tomto prípade nevyplýva zo žiadneho osobitného predpisu; žalobkyňa však nič nebráni zmeniť žalobu o určenie, že žalovaný nemá právo na zrážky zo mzdy podľa predmetnej dohody, kde by súd následne musel skúmať danosť naliehavého právneho záujmu na takomto určení a prejudiciálne aj platnosť dohody (ťažiskovo s ohľadom na ustanovenie § 5a ods. 1 písm. a/ zákona č. 250/2007 Z. z. o ochrane spotrebiteľa v znení neskorších predpisov); nakoniec odvolací súd dodáva, že sa nestotožňuje so záverom súdu prvej inštancie ohľadne neplatnosti spornej zmluvy o úvere v prípade absencie (resp. neplatnosti) dohody o výške úroku (konkrétnu výšku úroku v spornej zmluve odvolací súd neskúmal), keď sa stotožnil s argumentáciou žalovaného o možnosti aplikácie ustanovenia § 502 ods. 1 Obchodného zákonníka v takomto prípade (v prípade, že zo zmluvy o úvere vyplýva vôľa dlžníka zaplatiť okrem istiny veriteľovi aj úrok, prichádza v prípade neplatnosti dojednaní o výške úroku do úvahy zaplatenie úroku vo výške obvyklých bankových úrokov); na druhej strane neplatnosť dohody o výške úroku môže mať vplyv na splnenie zákonných náležitostí zmluvy o spotrebiteľskom úvere, nie však vo forme absentujúceho údajá o výške úroku (ktorý by bol v zmluve formálne uvedený), ale vo forme nesprávneho údajá o ročnej percentuálnej miere nákladov, ktorá by pri nižšom úroku nepochybne dosahovala inú (nižšiu) hodnotu a bola by teda v zmluve uvedená vo vyššej hodnote ako v skutočnosti v neprospech spotrebiteľa s dôsledkom, že úver by bolo možné považovať za bezúročný a bez poplatkov (§ 11 ods. 1 písm. d/ zákona č. 129/2010 Z. z. v znení účinnom v čase uzavretia spornej zmluvy).

8. Ak odvolací súd zruší rozhodnutie a ak vráti vec súdu prvej inštancie na ďalšie konanie, rozhodne o náhrade trov súd prvej inštancie v novom rozhodnutí o veci (§ 396 ods. 3 C.s.p.).

9. Toto rozhodnutie prijal senát odvolacieho súdu pomerom hlasov 3 : 0 (§ 393 ods. 2 druhá veta C.s.p.).

Poučenie:

Proti rozhodnutiu odvolacieho súdu je prípustné dovolanie, ak to zákon pripúšťa (§ 419 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vo veci samej alebo ktorým sa konanie končí, ak

- a) sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov,
- b) ten, kto v konaní vystupoval ako strana, nemal procesnú subjektivitu,
- c) strana nemala spôsobilosť samostatne konať pred súdom v plnom rozsahu a nekonal za ňu zákonný zástupca alebo procesný opatrovník,
- d) v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie,
- e) rozhodoval vylúčený sudca alebo nesprávne obsadený súd, alebo
- f) súd nesprávnym procesným postupom znemožnil strane, aby uskutočňovala jej patriace procesné práva v takej miere, že došlo k porušeniu práva na spravodlivý proces (§ 420 C.s.p.).

Dovolanie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa potvrdilo alebo zmenilo rozhodnutie súdu prvej inštancie, ak rozhodnutie odvolacieho súdu záviselo od vyriešenia právnej otázky,

- a) pri ktorej riešení sa odvolací súd odklonil od ustálenej rozhodovacej praxe dovolacieho súdu,
- b) ktorá v rozhodovacej praxi dovolacieho súdu ešte nebola vyriešená alebo
- c) je dovolacím súdom rozhodovaná rozdielne (§ 421 ods. 1 C.s.p.); dovolanie v prípadoch uvedených v odseku 1 nie je prípustné, ak odvolací súd rozhodol o odvolaní proti uzneseniu podľa § 357 písm. a) až n) C.s.p. (§ 421 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie podľa § 421 ods. 1 C.s.p. nie je prípustné, ak

- a) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení neprevyšuje desaťnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- b) napadnutý výrok odvolacieho súdu o peňažnom plnení v sporoch s ochranou slabšej strany neprevyšuje dvojnásobok minimálnej mzdy; na príslušenstvo sa neprihliada,
- c) je predmetom dovolacieho konania len príslušenstvo pohľadávky a výška príslušenstva v čase začatia dovolacieho konania neprevyšuje sumu podľa písmen a) a b) (§ 422 ods. 1 C.s.p.); na určenie výšky minimálnej mzdy v prípadoch uvedených v odseku 1 je rozhodujúci deň podania žaloby na súde prvej inštancie (§ 422 ods. 2 C.s.p.).

Dovolanie len proti dôvodom rozhodnutia nie je prípustné (§ 423 C.s.p.).

Dovolanie môže podať strana sporu, v ktorej neprospech bolo rozhodnutie vydané (§ 424 C.s.p.).

Dovolanie sa podáva v lehote dvoch mesiacov od doručenia rozhodnutia odvolacieho súdu oprávnenému subjektu na súde, ktorý rozhodoval v prvej inštancii; ak bolo vydané opravné uznesenie, lehota plynie znovu od doručenia opravného uznesenia len v rozsahu vykonanej opravy (§ 427 ods. 1 C.s.p.); dovolanie je podané včas aj vtedy, ak bolo v lehote podané na príslušnom odvolacom alebo dovolacom súde (§ 427 ods. 2 C.s.p.).

V dovolaní sa popri všeobecných náležitostiach podania (t.j. ktorému súdu je určené, kto ho robí, ktorej veci sa týka, čo sa ním sleduje a podpis) uvedie, proti ktorému rozhodnutiu smeruje, v akom rozsahu sa toto rozhodnutie napáda, z akých dôvodov sa rozhodnutie považuje za nesprávne (dovolacie dôvody) a čoho sa dovolateľ domáha (dovolací návrh) (§ 428 C.s.p.).

Rozsah, v akom sa rozhodnutie napáda, môže dovolateľ rozšíriť len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 430 C.s.p.).

Dovolacie dôvody možno meniť a dopĺňať len do uplynutia lehoty na podanie dovolania (§ 434 C.s.p.).

Dovolateľ musí byť v dovolacom konaní zastúpený advokátom; dovolanie a iné podania dovolateľa musia byť spísané advokátom (§ 429 ods. 1 C.s.p.); povinnosť podľa odseku 1 neplatí, ak je

- a) dovolateľom fyzická osoba, ktorá má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- b) dovolateľom právnická osoba a jej zamestnanec alebo člen, ktorý za ňu koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa,
- c) dovolateľ v sporoch s ochranou slabšej strany podľa druhej hlavy tretej časti tohto zákona zastúpený osobou založenou alebo zriadenou na ochranu spotrebiteľa, osobou oprávnenou na zastupovanie podľa predpisov o rovnakom zaobchádzaní a o ochrane pred diskrimináciou alebo odborovou organizáciou a

ak ich zamestnanec alebo člen, ktorý za ne koná má vysokoškolské právnické vzdelanie druhého stupňa (§ 429 ods. 2 C.s.p.).